

Brüssel, 11. juuni 2026
(OR. en)

7468/26

Institutsioonidevahelised
dokumendid:
2025/0234(NLE)
2025/0237(COD)
2025/0241(COD)

AGRI 199
AGRIFIN 81
FIN 433
CADREFIN 246
CODEC 1035
ENV 579
FORETS 85

MÄRKUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat
Saaja: Delegatsioonid

Teema: 2027. aasta järgne ühine põllumajanduspoliitika: paindlikkus, subsidiaarsus ja ELi ühised eesmärgid
– *Poliitiline mõttevahetus*

Käesoleva märkuse lisas on esitatud eesistujariigi taustteave ja suunavad küsimused nõukogu 22.–23. juuni 2026. aasta istungiks (põllumajandus ja kalandus).

2027. aasta järgse ÜPP reformi üle peetakse läbirääkimisi olukorras, mida iseloomustavad Euroopa põllumajanduse suured majanduslikud, keskkonnavalased ja geopoliitilised probleemid.

Põllumajandustootjad seisavad silmitsi turgude suurema volatiilsuse, kliimaga seotud riskide ja sissetulekutele avalduva survega. Samas peab Euroopa põllumajandus jääma konkurentsivõimeliseks, aitama kaasa keskkonna-, kliima- ja toiduga kindlustatuse eesmärkide saavutamisele ning jääma tulevikukindlaks, kaasates uusi tehnoloogiaid ja innovatsiooni ning rakendades põlvkonnavahtetuse (le kaasa aitavaid?) strateegiaid. Tunnistades neid probleeme ja vajadust eesmärgipärase 2027. aasta järgse ÜPP järele, on liikmesriigid korduvalt rõhutanud, et ÜPP peab olema lihtsam, paindlikum ja proportsionaalsem ning paremini kohandatud riikide ja piirkondade oludele.

Ettepanekud 2027. aasta järgse ÜPP ja ühise turukorralduse (ÜTK) kohta põhinevad põhimõttel, et ÜPP peaks jääma liidu ühiseks poliitikaks, andes samal ajal liikmesriikidele suurema vastutuse selle eest, kuidas nad ühiseid eesmärke saavutavad. Ettepanekutega integreeritakse ÜPP toetus riiklikesse ja piirkondlikesse partnerluskavadesse (RPP kavad), et suurendada paindlikkust ja võimaldada liikmesriikidel kavandada sekkumisi vastavalt oma konkreetsetele vajadustele, säilitades liidu tasandi juhtimise ja koordineerimise, kui see on vajalik.

Seda silmas pidades on eesistujariik püüdnud võtta arvesse poliitilisi nõudmisi suurema paindlikkuse, subsidiaarsuse ja lihtsustamise kohta, kui ta on teinud konkreetseid muudatusi ühist põllumajanduspoliitikat ja ühist turukorraldust käsitlevates ettepanekutes. Eesistujariigi töö nii tulevase ÜPP raamistiku kui ka ÜTK määrusega on juhindunud samast poliitilisest eesmärgist: luua õiglane, konkurentsivõimeline, vastupidav ja tulevikukindel põllumajandussektor, säilitades samal ajal ÜPP ühise olemuse ja siseturu terviklikkuse.

See lähenemisviis kajastub töös ÜPP riigipõhiste soovitustega, mis on endiselt mittesiduvad ja mille eesmärk on aidata liikmesriikidel lahendada põllumajanduse ja maapiirkondade peamisi probleeme, et saavutada ÜPPga seotud erieesmärgid.

Selle töö oluline element on olnud ÜPP-spetsiifiliste sätete ülekandmine laiemast RPP kavade raamistikust ÜPP ja ÜTK ettepanekutesse, et parandada 2027. aasta järgse ÜPP õigusraamistiku sidusust, loetavust ja toimimise selgust. Kuigi tulevast ÜPPd rakendatakse laiemas RPP kavade struktuuris, on eesistujariik teinud tööd selle tagamiseks, et konkreetsed ÜPP ja ÜTK ettepanekutega seotud sätted, mis on vajalikud nende nõuetekohaseks toimimiseks, kajastuksid nimetatud ettepanekutes. Selle tööga tagatakse, et liikmesriikidele võimaldatud paindlikkust, näiteks teatavate elementide kindlaksmääramisel, toetuse suunamisel ja sekkumiste kavandamisel vastavalt riiklikele ja piirkondlikele oludele, kasutatakse selges ÜPP ja ÜTK raamistikus ning et see on jätkuvalt kooskõlas uue integreeritud rakendamismudeliga.

Seoses põllumajandustootja määratlusega on eesistujariigi eesmärk olnud säilitada järjepidevus ja õiguskindlus, vältides samal ajal liiga jäika liidu määratlust, mis ei kajastaks põllumajandusmudelite mitmekesisust liikmesriikides.

Liikmesriikide taotlusel on mitmed kohustuslikud sekkumised ja meetmed muudetud vabatahtlikuks, jättes samas liikmesriikidele võimaluse otsustada, milline neist võimalustest ja millisel viisil saab kõige paremini kaasa aidata Euroopa ühiste eesmärkide saavutamisele. Nende muudatuste tegemisel peeti silmas eesmärki säilitada poliitiliste ambitsioonide tase. Seeläbi, et kohustuslikud meetmed muudeti vabatahtlikeks, lisandusid mõnel juhul sätted, mis tugevdavad veelgi määruse ambitsioonikust, kuid viisil, mis tagab vajaliku paindlikkuse, et võtta arvesse liikmesriikide konkreetseid vajadusi ja olusid.

Eesistujariigi muudatusettepanekute eesmärk on ka tugevdada subsidiaarsust ja paindlikkust sissetulekutoetuse osas, võimaldades suunata pindalapõhist sissetulekutoetust liikmesriikide poolt kindlaks määratud kõige enam abi vajavatele põllumajandustootjatele ning tagades samal ajal kohustusliku suurema sissetulekutoetuse noortele põllumajandustootjatele, et tugevdada toetust põlvkonnavahtusele.

Põlvkonnavahtust on käsitletud ka muudatusettepanekutes põllumajandustootjatele pensionieas antava toetuse kohta. Selle asemel, et järgida välistavat lähenemisviisi, on eesistujariik uurinud alternatiivi, mis hõlmab põllumajandusettevõtte pärimise võimalusi. Kavandatud teksti eesmärk on toetada juurdepääsu maale ja põllumajandusettevõtte juhtimise üleandmist, austades samal ajal riiklike pensionisüsteemide, põllumajandusettevõtete struktuuride ja pärimisjuhtumite mitmekesisust.

Sama loogikat on järgitud ka põllumajandusettevõtete vastutustundliku majandamise puhul. Eesistujariigi tekstis säilitatakse kohustuslike majandamisnõuete ja kaitsetavade ühine lähtealus, kuid antakse liikmesriikidele paindlikkus määrata kindlaks kaitsetavad riiklikul või piirkondlikul tasandil, võttes arvesse geograafilisi ning kliima ja tootmisega seotud eripärasid. Tekstis nähakse ette ka paindlikkus erandite kaudu ja kehtestatakse proportsionaalsuse lähenemisviis väikepõllumajandustootjatele. Selle eesmärk on tagada, et süsteem jääb keskkonna seisukohast usaldusväärseks, olles samal ajal põllumajandustootjate ja haldusasutuste jaoks proportsionaalsem ja toimivam.

Eesistujariigi töö eesmärk on anda liikmesriikidele rohkem võimalusi kavandada sekkumisi vastavalt nende vajadustele, eelkõige seoses sissetulekutoetuse, põllumajanduse keskkonna- ja kliimameetmete ning ELi koolikavaga. Liikmesriikidele võimaldati paindlikkust ka seoses sektoritega, millele nad saavad kavandada valdkondlikke sekkumisi, nagu uus valgurikaste taimede sektor, lina või kanep. Eesistujariigi tekstis on selgitatud, et sektoripõhised sekkumised peaksid olema suunatud mitmekesisele ja tasakaalustatud panusele asjaomaste ÜPP erieesmärkide saavutamisse, säilitades seega poliitika turule orienteerituse.

See tasakaal kajastub seega ka ÜTKd käsitlevas eesistujariigi tekstis, mille kohaselt vajadus tugevdada liidu põllumajanduse konkurents- ja vastupanuvõimet ning tagada toiduga kindlustatus nõuab nii ühiseid norme kui ka sihipärast paindlikkust. Konkreetsetes sektorites on eesistujariigi muudatusettepanekute eesmärk integreerida teksti selgem liidu raamistik, milles on ruumi riiklikele, valdkondlikele või territoriaalsetele eripäradele: kanepi osas selgitatakse tootmis- ja turustamisnorme, kehtestades samas rakendamist ja kontrolli käsitlevad liikmesriikidele kaitsemeetmed ja kinnitades, et nad võivad reguleerida lõppkasutuse aspekte kooskõlas liidu õigusega; valgurikaste kultuuride osas kehtestatakse selles eraldi valdkondlikud ja üleminekuperioodi tunnustamisnormid, et toetada valgu väärtusahelate arendamist ilma olemasolevaid organisatsioone häirimata; ning suhkru osas säilitatakse ühine lepinguline raamistik, mida kohandatakse nii suhkrupeedi kui ka suhkruroo tootmise tegeliku olukorraga.

Sama lähenemisviisi on aluseks varude kättesaadavust käsitlevas tekstis, mille puhul eesistujariik on püüdnud tugevdada liidu koordineerimist, valmisolekut ja teabevahetust hädaolukorras või tõsise kriisi ajal, austades samal ajal liikmesriikide vastutust riiklike meetmete, pädevate asutuste ja reservide korraldamisel vastavalt oma konkreetsele olukorrale.

Eesistujariik leiab, et tasakaalustatud lähenemisviisi väljatöötamisel on tehtud märkimisväärseid edusamme. Töö on edenenu mitme poliitiliselt olulise elemendiga. Seni läbivaadatud muudatuste eesmärk on vastata liikmesriikide soovidele paindlikkuse, subsidiaarsuse ja lihtsustamise osas, säilitades samal ajal ÜPP kui liidu ühise poliitika ning tagades, et olulised ÜPP-põhised normid jäävad sidusaks ja nähtavaks uues RPP kavade struktuuris.

Nõukogu töö tugevdamiseks on siiski vaja täiendavaid poliitilisi suuniseid. Eeltoodut silmas pidades palutakse delegatsioonidel vastata järgmisele küsimusele.

Eesistujariik on püüdnud leida õiget tasakaalu kolme eesmärgi vahel: selgem ja sidusam õigusraamistik, suurem paindlikkus liikmesriikide jaoks ja liidu ühiste eesmärkide säilitamine. Kas Teie arvates saavutatakse eesistujariigi tekstiga need eesmärgid ja milliseid osi on vaja edasi arendada?
